

Diplomatska zveza med Z. D. in Nemčijo pretrgana.

Grof Bernstorff prejel in Gerard zahteval popotne liste. Predsednik Wilson obvestil kongres. Krizo povzročila Nemčija, ko je razglasila brezobzirno vojskovanje s podmorskimi čolni.

Vojna ali mir zavisi od cesarja Viljema. Amerika brani pravico.

Washington, D. C., 1. feb. — Združene Države in Nemčija so nočoj nevarno blizu pretrga diplomatske zveze.

Predsednik Wilson je pripravil svarilo Nemčiji, po bistvu ultimatum z naznanilom, če se nameravajo torpediranje trgovinskih ladij brez razločka v te dni razglašeni vojnih pasih ne opusti, da odpokliče ameriškega poslanika Gerarda iz Berlina in izroči popotne liste grofu Bernstorffu, nemškemu poslaniku.

Ali je bil ta ultimatum dejansko brzojavljen, ni mogoče nočoj za trdno ugotoviti.

Dasi je dejstvo, da je predsednik pripravil ultimatum, znano, vendar vladni uradniki niso hoteli povedati, ali je bil brzojavljen v Berlin.

Nikako presenečenje bi ne bilo, če jutri doznamo, da je ultimatum že na svoji poti v Berlin.

Kriza v ravnotežju.

Washington, D. C., 2. febr. — Glavni svetovanci predsednikovi so nočoj mnenja, da bo diplomatska zveza z Nemčijo pretrgana, če Berlin ne odstopi in ne da novih zagotovil v zaščito življenj Američanov v pomorskih vojnih pasih.

Predsednik Wilson je ves dan reševal vprašanja, ki so nastala vsled nemške razglasitve brezobzirnega vojskovanja in njegove grožnje, pretrgati diplomatsko zvezo z Berlinom, če Nemčija ne bo ravnala po pravilih pomorskega vojskovanja, katera je navedel.

Trojne možnosti.

Po dvehurni kabinetni seji, dvehurnem pogovoru s senatorjem Stone in po nadaljnjih pogovorih s šestnajstimi demokratičnimi senatorji se je predsednik umaknil v svojo učno sobo nočoj pretehtovat trojne smeri dejanja. Te so:

Takošniji pretrg diplomatske zveze z Berlinom po odpoklicu poslanika Gerarda in izročitvi popotnih listov grofu Bernstorffu, nemškemu poslaniku.

Odložitev dejanja, dokler ne bo izvršen kak dokazan čin, kakor potop kake ameriške ladje, ali katerekoli trgovinske ladje z Američani na krovu.

Odposlatev ultimatumu v Berlin, pripravljene včeraj kot svarilo Nemčiji, da če izvede naznanjeni program brezobzirnega vojskovanja, bodo Združene Države prisiljene, pretrgati diplomatsko zvezo.

Predsednik se še ni odločil.

Washington, D. C., 2. feb. — Predsednik se je podal danes pozno popoldne v kapitol, da se posvetuje o položaju s senatorjem Stone, predsednikom odseka za zunanje odnose, in drugimi senatorji. Kakor je sam izjavil, je hotel članom kongresne gornje zbornice "samo žilo potipati". Druga je splošno prevladuje, da se g. Wilson še ni odločil do nobenega koraka in čaka na tek dogodkov.

Ne za takojšniji prelom.

Kolikor se je dalo izvedeti, zastopata g. Stone in senator Lewis, Illinois, mnenje, da takojšniji prelom diplomatske zveze z Nemčijo ne bi bil opravičen. Zavezna vlada da naj marveč vztraja pri domnevi, da Nemčija nima namena, ameriške državljane pripraviti v nevarnost na njih življenju ali lastnini. Prvi, proti Združenim Državam naperjeni čin da pa mora tvoriti znamenje za prelom.

"Druga stran".

Z druge strani pa zastopajo v visokih krogih stališče, da je predsednik že davno prišel do trdnega sklepa in pretrže zvezo z Berlinom, bržko "poslanik Gerard potrdi vest o načrtu Nemčije, potapljanje ladij v nevarnem pasu brez svarila". Za ta slučaj je ba-je g. Gerard celo že dobil naročilo, zahtevati svoje popotne liste. V teh krogih mislijo tudi, da je predsednik g. Stonu zaupal svoje namere in povabil druge senatorje samo na pogovor, da svoje navedbe zakrije pred javnostjo.

Ostane njemu prepuščeno.

Po pogovoru je rekel eden senatorjev, ki so se ga udeležili, da je še nočoj pričakovati "kaj resnega". Drugi pa so izjavili, da jih je g. Wilson samo vprašal po njihovem mnenju, nakar da so odgovorili, da je stvar v rokah najvišjega uradnika ljudovlade, da pa se predsednik na vsak način lahko zanaša na njihovo podporo.

Da so bila g. Gerardu v Berlinu včeraj odposlana določna navodila, o tem ni dyoniti. Glede njihove kakovosti pa je občuvana najstrožja tajnost.

Predsednik pretrgal zvezo.

Washington, D. C., 3. feb. — Predsednik Wilson je pretrgal diplomatsko zvezo z Nemčijo in posvaril nemškega cesarja, da brezobzirno žrtvovanje ameriških življenj in pravic pomeni vojno.

Slično dejanje čaka Avstrijo, ako obvesti to vlado, da se pridružuje v kampanji neomejenega submarinskega vojskovanja.

Predsednik je formalno naznanil svoje dejanje dežel in svetu danes v skupni seji kongresa.

Popotni listi so bili vročeni grofu Bernstorffu; poslaniku Gerardu z vsem njegovim štabom in vsem ameriškim konzulom je bilo ukazano, zapustiti Nemčijo. Pričakovati je, da se vsi nemški konzuli v Združenih Državah umaknejo, tako da bo pretrg zveze popoln.

Ameriške diplomatske zadeve v Berlinu so bili poverjene Španiji; nemške diplomatske zadeve v Združenih Državah je prevzela Švica. Tuje diplomatske zadeve, ki so jih Združene Države oskrbovale v Nemčiji, so bile izročene raznim nevtralcem.

Vedno vedlo do vojne.

Dvoletno diplomatsko pogajanje, označeno s pogostimi krizami in z izgubo nad 200 ameriških življenj na širnem morju, se je končalo z dejanjem, katero je v vsej zgodovini vsega sveta vedno vedlo do vojne.

Ameriška vlada je ukrenila vse potrebno v zaščito dežele proti možnim zločinom nemških sočutnikov. Te ukrenitbe so kajpak tajne.

Nova zahteva v Berlin.

Z obvestilom o pretrgu diplomatske zveze so Združene Države poslale v Berlin zahtevo za takojšnjo izpustitev štiriinšestdesetih Američanov, ujetih na ladjah, katere so Nemci ulovili v južnem Atlantiku.

Na prošnjo predsednikovo je kongres takoj po slšanju njegovega nagovora začel z delom na novih zakonih, ki jih je očrtal pravosodni departament v preprečenje zarot in naklepov proti Združenim Državam.

Vsi nevtralci obveščeni.

Washington, D. C., 3. feb. — Vse nevtralne dežele so bile formalno obveščene danes popoldne po svojih zastopnikih tukaj o predsednikovi prošnji za sličen nastop od njihove strani.

Vojna ali mir zavisi od Viljema.

Washington, D. C., 3. feb. — Ko je diplomatska zveza z Nemčijo pretrgana in je predsednik Wilson izjavil, da je pripravljen odgovoriti vojni z vojno, so Združene Države nočoj morda v najvažnejši dobi svojega obstanka.

Kaj prinese jutrišnji dan, ne more nihče v vladnih krogih prorokovati, razen, da prihodnji korak zavisi od Nemčije.

Po slovesnem in usodepolnem današnjem dejanju predsednika Wilsona, ko so bili pretrgani prijateljski odnosi z vevlastjo prve vrste prvokrat v več nego stoletju, je zavezna vlada v stanju napetosti, pričakujoč nemškega odgovora.

Kaj ukrene Nemčija?

Glavni vprašanja v vladnih krogih sta: Ali bo Nemčija napovedala vojno Združenim Državam? Ali bo Nemčija pogrezala ameriške ladje in usmrčala ameriške državljane ter morda tako povzročila vojno stanje?

Ob dolgotrajnem ploskanju najslavesnejšega zbora v kapitolu v mnogih letih je predsednik naznanil pretrg diplomatske zveze z Nemčijo. Člani senata in poslanske zbornice, zbrani v skupni seji, so glasno in jasno pokazali, da hočejo složno podpirati predsednika.

Poskušja pridobiti nevtralce.

Washington, D. C., 4. feb. — Razen pretrga diplomatske zveze z Nemčijo je predsednik napravil drzno potezo, da spravi moralno moč vseh drugih nevtralnih dežel na stran Združenih Držav v prid miru.

G. Wilson je predlagal vsem drugim

Slabo vreme ovira vojskovanje.

Samo manjša vojaška podjetja na vseh frontah, večinoma le praske med patrolami.

PRIPRAVE ZA VELIKE BITKE.

Prepričanje skoro splošno, da bode vojna dokončana letos.

Rim, 1. febr. — Sovražno topništvo je kazalo posebno delavnost v gorati krajini zapadno od Gardskega jezera in napravilo škodo v raznih bivališčih.

Naša artiljerija je motila sovražna kretanja med rekama Sareb in Adiza na Pasubiu ter v zgornjih dolinah rek Posina in Astico.

Ob zgornjem Butu je bilo sovražno topništvo prav delavno proti delu naših postojank na Palipicoalu in na vrhu Chapot, ne da bi napravilo škodo.

Na fronti Julijskih planin je sovražno topništvo kazalo delavnost na Gorškem in na Krasu. Naša artiljerija, razvijajoča običajno streljanje, je razglašala zbrane sovražne čete v sosesčini Bilj.

Nobenh važnih dogodkov.

Rim, 2. feb. — Na severnih slemenih gore Majo, ob hudourniku Posina in v Astiški dolini so naše patrole razkropile sovražne straže in ujele 11 mož. V Suganski dolini je sovražno topništvo bombardiralo naše postojanke na gorah Lebre in Ospedaletto ter v duplini Pesino s plinovimi izstrelki, ki pa niso povzročili škode.

Na julijski fronti so bili manjši topniški boji in praske med patrolami. Na neki točki se je vsled bombardiranja sovražnih linij razletelo neko majhno skladišče za strelivo.

Makedonska fronta.

Berlin, 1. feb. — Jugozapadno od Dojranskega jezera so bili oddelki, ki so prodirali po močnem topniškem streljanju, odbiti.

Dopolnilno poročilo: Nobenh važnih dogodkov ni bilo naznanjenih.

Slabo vreme ovira spopade.

Pariz, 2. feb. — Armada na jutro-rem: Slabo vreme vobče. Topniški boji se vrše, posebno ob Strumi, Dojraru in Vardaru ter tudi v gorah severno od Bitolja. Nekaj patrolnih spopadov je bilo južno od Seresa, bliži Dojranskega jezera in v kolenu reke Černe.

Rumunska fronta.

Petrograd, 1. febr. — Med zadnjo nočjo je sovražnik izvedel tri napade proti višinam vzhodno od Jakobonija, jugozapadno od Kimpolunga. Bil je pognan nazaj s težkimi izgubami.

Med torkovo bitko v krajini vzhodno od Jakobonija smo ujeli 11 častnikov in več nego 1,000 mož ter uplenili deset strojnih pušek, en top in nekaj minskih metalnic in zakopnih možnarjev.

Berlin, 1. feb. — Fronta nadvojvode

neutralskim vladam, slediti zgledu Združenih Držav in tudi pretrgati zvezo z Nemčijo. Ameriškim diplomatskim zastopnikom v teh deželah je bilo naročeno, nemudoma izporočiti, kako je bil predlog sprejet.

Evropski nevtralci v strahu.

V tukajšnjih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da se bodo evropski nevtralci, ki takorekoč sede ob pragu Nemčije in so po njeni vojaški moči ogroženi, obotavljali, storiti takšen korak. Na vsak način pričakujejo tukaj z napetostjo, kako se bodo ostale nevtralne vlade zadržale napram predlogu.

Položaj glede Avstrije.

Glede Avstro-Ogrske je položaj danes še vedno neizpremenjen. Diplomatski odnosi z dunajsko vlado pa se prejkone tudi pretržejo, če naznani, da se s postopanjem nemške vlade formalno zлага.

Potop "Housatonica".

Washington, D. C., 4. feb. — Možnost, da bode potop ameriškega parnika "Housatonic" igral resno ulogo v krizi z Nemčijo, je bila danes izključena po naznanilu, da se je napadajoči podmorski čoln ravnal po pravilih mednarodnega prava. Kakor je brzojavil ameriški konzul iz Plymoutha, je

Jozefa in armadna skupina feldmaršala von Mackensena: Bile so manjše praske in osamljeno topniško streljanje.

Dopolnilno poročilo: Nobenh važnih dogodkov ni bilo naznanjenih.

Nič novega.

Berlin, 2. febr. — Nobene izpremembe na rumunski fronti ni bilo.

Petrograd, 2. feb. — Ogleđovanje in pehotno bojevanje se vrši.

Ruska fronta.

Petrograd, 1. feb. — Odsek ob veliki cesti v Kajnzem je bil popolnoma očiščen sovražnika. Naše čete so vkljub dušljivemu plinu, ostremu mrazu in trdovratnemu odporu sovražnikovega zopet zasedle svoje zakope.

Berlin, 1. febr. — Fronta princa Leopolda: Najhujši mraz vlada in zato je bilo živahno bojevanje samo na nekaterih točkah.

Ob Narajovki, jugovzhodno od kraja Lipnicadolna, so deli saškega polka prodrli v rusko postojanko in se vrnili s šestdesetimi ujetniki in eno strojno puško uplenjeno.

Dopolnilno poročilo: Nobenh važnih dogodkov ni bilo naznanjenih.

Nemci v belih povrniki.

Petrograd, 2. feb. — Zapadno (ruska) fronta: Zapadno od Solotvine, trinajst in tretjino milje jugozapadno od Brzezanov, je po hudem bombardiranju oddelek Nemcev, oblečenih v bele površnice, prodril v zakop naše prve linije, ali s protinapadom, podpiranim po topništvu, je bil sovražnik pognan nazaj v njegove lastne okope.

Berlin, 2. feb. — Vsled hudega mraza in močnega sneženja ni bilo nobenh važnih dogodkov.

Francoska fronta.

Pariz, 1. feb. — Patrolni spopadi so se pripetili na raznih točkah ob fronti, posebno vzhodno od Reimsa in blizu Altkircha.

Berlin, 1. febr. — Na raznih točkah ob fronti so ogledujoče skupine nabrale važnih podatkov glede sovražnika.

Dopolnilno poročilo: Nobenh važnih dogodkov ni bilo naznanjenih.

Nič važnega.

Pariz, 2. feb. — Kanonada različne silnosti je bila ob vsej belgijski fronti med dnevom.

V Lotaringiji je bil snoči neki napad proti nemu naših zakopov južno od Leintreya odbit po našem streljanju.

Živahni topniški spopadi so se vršili v osekah Louvemont in Metzeral.

Berlin, 2. febr. (Brezlično v Saville.) — Nočoj objavljeno dopolnilno poročilo velikega glavnega stana obsega samo vest, da niso bili naznanjeni nobeni važni dogodki z nobene fronte.

Novica navdušila London.

London, 3. feb. — Novica o ameriškem prelomu z Nemčijo je "elektrizirala" ali razvnela London. Za posebno ne izdaje večernih listov so se ljudje trgali. Ameriška kolonija je zlasti navdušena.

Vesclje v Parizu.

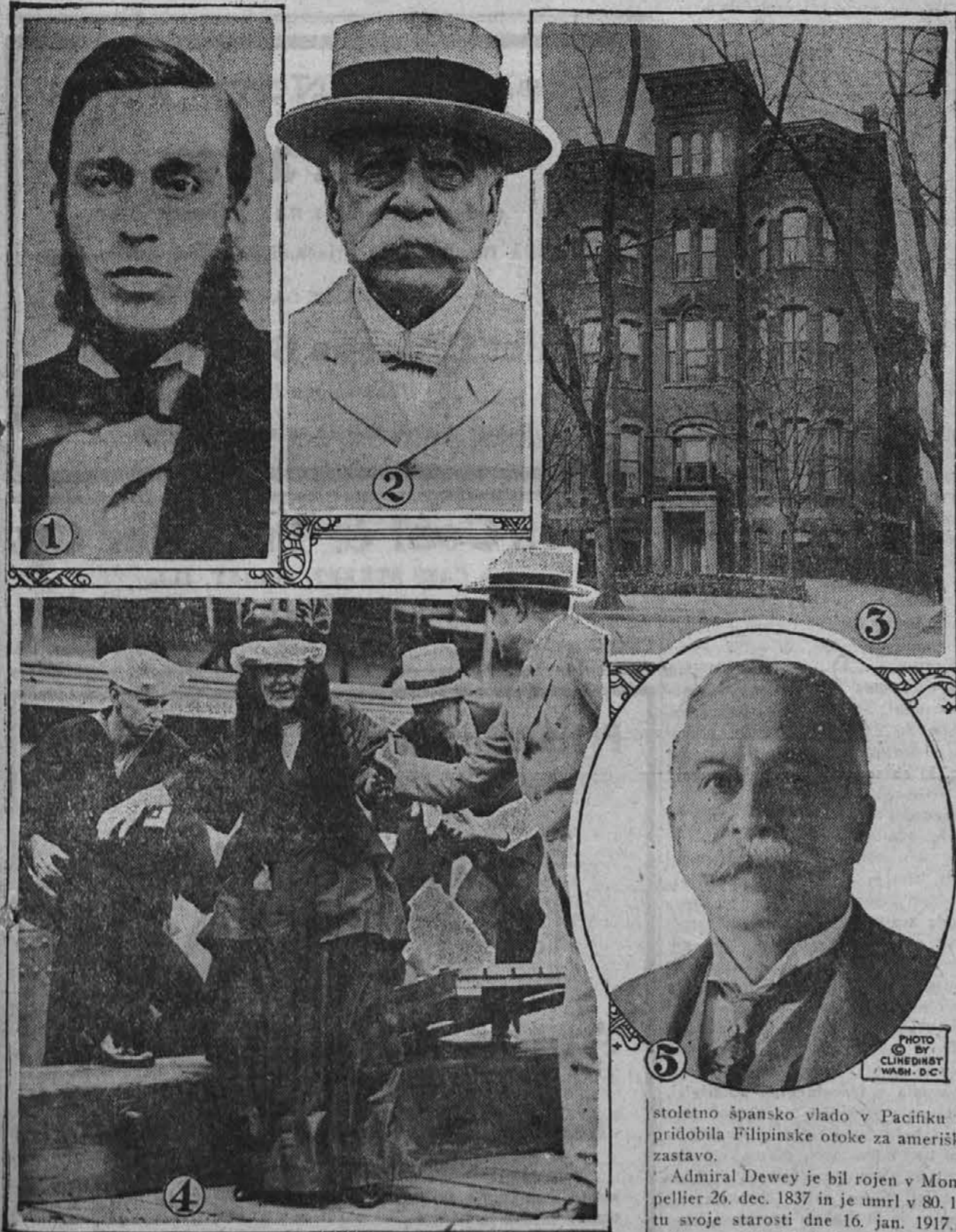
Pariz, 4. feb. — Pariz je prejel novico o Združenih Držav pretrgu diplomatske zveze z Nemčijo baš pred poldnem danes. Pozdravljena je bila z vnetostjo in vzklikanjem, ki je preselgalo celo veselje za časa pridružitve Italije k ententnim zaveznikom.

Zaseženje nemške ladje.

Boston, 3. feb. — Zavezni maršal Mitchell je danes zasegel Lloydov parnik "Kronprinzessin Cecilie".

Philadelphia, 3. feb. — V tukajšnji ladjenici internirani nemški pomožni krizarki "Prinz Wilhelm" in "Prinz Eitel Friedrich" sta bili zaplenjeni in njuni možti dejani v vojno jetništvo.

ADMIRAL DEWEY BO ŽIVEL V ZGODOVINI KOT ZMAGALEC ŠPANCEV V MANILSKEM ZALIVU.

Admiral George Dewey je pridobil svoje mesto v zgodovini in v hvaležnost Američanov s svojo zmago nad Španci pri Manili 1. maja 1898, dasi je

bila bitka le majhen dogodek v primeri z drugimi zgodovinskimi bitkami na morju. Toda njene posledice so bile velike, ker je manilska bitka končala

stoletno špansko vlado v Pacifiku in pridobila Filipinske otoke za ameriško zastavo.

Admiral Dewey je bil rojen v Montpellier 26. dec. 1837 in je umrl v 80. letu svoje starosti dne 16. jan. 1917.

Na gornjih slikah je videti: št. 1, Dewey v 30. letu starosti; št. 2, njegov portret, posnet v lanskem poletju; št. 3, njegov dom v Washingtonu; št. 4, Mrs. Dewey, stopajoč iz parnika; št. 5, Dewey leta 1898.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi in največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899.

— lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznaujo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naseljin.

Joliet, Ill., 5. feb. — Kakor je čitati med oglaševanje v tem listu, je razpisana služba organista in cerkvenika pri naši slovenski cerkvi sv. Jožefa, na kar opozarjamo tudi tem potom vse tiste slovenske organiste v Ameriki, ki se mislijo potruditi za to lepo službo. Ponudbe sprejema naš g. župnik, Rev. John Plevnik.

— Rev. Father Cyril Orendac O. M. C. iz Indianapola, Ind., rodom Slovaka, a govoreč tudi pravilno slovenski, katere se je naučil med svojim službovanjem v tamošnji slovenski župniji Presv. Trojice, si je ogledal tiskarno Amer. Slovenca v petek popoldne, in sicer v spremstvu našega g. župnika, Rev. John Plevnika, h kateremu je prišel na obisk.

— Smrtna kosa. Pokopan je bil danes popoldne John Francis Kochevar, 8 let stari sin g. in ge. John Kochevar. Umril je za davico v domu svojih staršev, 107 Clay sta. Zapuščila tudi enega brata in eno sestrico. Sorodnikom naše sožalje, pokojnemu dečku pa rajsko radost!

— Mraz. Svečnica je bila v petek, dne 2. svečana. To je bil najmrzljivi dan te zime pri nas. Toploper je kazal ob sedmih zjutraj 14, ponekod 16 in celo nad 18 stopinj pod ničlo. To je že precej hud mraz. Že zadnje sredo zvečer smo pričakovali najhujšega snežnega viharja, kakor je bil napovedan od severozapada. Pa v sredo ga ni bilo, niti v četrtek še ne. Šele v noči od četrta na petek je prihal silno oster severozapadni, ki je potem pihal, piskal in bril brez prestanka do sredi, ko mu je naposled "sape zmanjkalo". Sneg pa je zapadel šele v noči od petka na soboto, in sicer suh kakor moka; zapadlo ga je ravno toliko, da se je hudomušni veter lahko igral z njim, tako da so bili vsepovsod lepi zameti. Danes je še vedno mraz in je davi kazal toploper baje 12 stopinj pod ničlo, vendar se čutimo olajšane v toliko, da nas veter več ne brije po sibirsko.

— Januarsko poročilo mestnega odbora kaže, da je imelo mesto Joliet v prvem mesecu tega leta skupnih dohodkov \$226,945.73. Od te vsote odpada samo salunske licence \$143,000. Kako bi mesto izhajalo brez salunov? In vendar hočejo celo državo in deželo osušiti? Kdo pa? Slepci.

— Ali bo vojna med Z. D. in Nemčijo? Tega še ne vemo danes, ko to pišemo. Če pa pride do te vojne, potem pokažemo tudi ameriški Slovenci, da se zavedamo svojih dolžnosti. Da se bodo naši fantje, rojeni v Ameriki, na prvi klic Strica Sama navdušeno odzvali v obrambo svoje domovine, je umevno samoposebi. Pa tudi noben priseljenec, ki je postal ameriški državljan, ne sme pozabiti, da je v tej veliki ljudovladi upravičen do ravnania ž njim kot enakopravnemu samo tedaj, ako pomaga vzdrževati red in zakon ter ustavo Združenih Držav kakor v miru, tako tudi v vojni. Če Amerika ni prva vsakemu, ki pravi, da je ameriški državljan, če ameriška zastava ni najdražja v njegovem srcu, potem je dotičnik hinavec in izdajavec. Toliko za danes, ko še trdno upamo, da ostane Amerika v miru.

— 1,000 Hrvatov Sokolov pripravljnih za boj za Z. D. Odposlanci Hrvatskih Društev, katera pripadajo Župi "Tomislav", so zborovali včeraj (v nedeljo) zvečer v chicaškem Sokolskem Domu, Racine in 19. ulica, ter po več govorih poslali predsedniku Wilsonu sledečo brzojavko: "Hrvatski Sokoli slovensko in brezpogojno obljubljujejo svojo neomejeno podporo ter nudijo svoje moči v obrambo časti, pravice in ozemlja naše ljubljene domovine, Združenih Držav ameriških."

— D. R. Mathias, superintendent tovarne Illinois Steel Co., je ondan sprejel predsedstvo centralne organizacije skautov za Will county in obljubil, da bo po vseh svojih močeh deloval za rast in procvit organizacije skautov, pri kateri je tudi jolietških dečkov že lepo številce, namreč 97.

— Iz nekega naznanila v "Narodnem Vestniku", Duluth, Minn., je pozvati, da je Rev. Smoley odstopil od uredništva.

— Pisma na pošti imajo: Bogatov Peter, Novakovič Janja, Novič S., Prestan Frank, Zhenko M.

Cannonsburg, Pa., 30. jan. — Spoštovani g. urednik A. S.: — Znano mi je, da sprejemate za list veselo in žalostne novice, in žal, da Vam imam sporočiti dve neprijetni in žalostni novici.

Prva je, da je dne 18. jan. popihala neznanokam neka mlada, vročekrvna žena od svojega skozinjskozi pridnega, poštenega moža. Vzrok bi lahko navedli: da je katoliškega poduka premo, prostosti in belega kruha preveč. Če ni res, pa sodite...

Druga novica pa je, da je vlak povozil dne 27. jan. rojaka Johna Rojca. Star je bil okrog 45 let, doma iz vasi Spodnje Novake, Cerklno, Primorsko. Pokojni se je pozno zvečer vračal po železničnem tiru domov. Osební vlak je pripihal od nasprotni strani, tako da je reveža na mestu razmesaril. Bil je član S. N. P. J.

Srčen pozdrav čitateljem tega lista. Vaš zvesti naročnik.

NARODNOSTI IN USTAVA.

(Iz "Slovenca" 22. dec. 1915.)

V dunajski "Arbeiter Ztg." je priobčil nedavno K(arl) R(enner) daljšo serijo člankov, v katerih razmotriva različne probleme o državi v zelo poljudni, lahko umljivi obliki. O teh člankih bomo o priliki mogoče še kaj govorili, za danes naj zadošča le eden, katerega podajemo v celotnem prevodu zaradi njegove prav zanimive vsebine:

"Ali žive sploh v Avstriji narodnosti?"

To vprašanje je čudno! Ali je mogoče, da kdo zanika obstoj narodnosti v Avstriji? Boj narodnosti za državo (o tem je priobčil isti pisatelj čl. članek) je trajal celih 50 let; zato je vendar izključeno, da kdo tega osnovnega problema avstrijske države ne pozna. Ali so v Avstriji narodnosti? To vpraševanje je paradoksalno!

Da, tako bi človek mislil. Je pa zelo važen činitelj našega javnega življenja, ki obstoja narodnosti ne pozna, kateremu je isti skrit in ki ga zanika: to je naša zakonodaja, naš pravni red! Mirnega srca lahko razpišemo nagrado 1000 kron onemu, ki v avstrijskem državnem zakoniku ali pa v 17. dež. zakonikih po l. 1848 najde besedo "narodnost" (Nation). V enem samem členu naših osnovnih drž. zakonikov naletimo na izraz "plemena" (Volksstaemme), ne da bi tam bilo rečeno, kaj da je to in koliko jih je, ki tvorijo ljudstvo Avstrije, po čem da se pozna, kateremu plemenu kdo pripada, kje se pripadnost začne in konča. Zgodovinsko n. pr. se deli češki narod na tri dele: v Horake, Hanake in Slovake —; so-li Slovaki plemo (Volksstamm) ali ne? Tudi cigani v Avstriji so gotovo plemo; ali so tedaj kot narod sprejeti v drž. osnov. zakon ali so izključeni? Ker so plemena pravno skupine oseb, in kot take ne morejo izvrševati pravnoveljavnih dejanj, zato jim mora pravni red dati organe, ki poslujejo v njihovem imenu. Vsako društvo mora po zakonu imeti predsedstvo — "Volksstaemme" po par. 19 ga nimajo! Pravno sploh ne eksis-

tirajo, in če jim daje ta člen prava, je to zgolj fraza!

Ali ni čudno, da se pravni red države, čegar zgodovinska naloga je, da pravno uredi medsebojno razmerje devetih narodov in tem določi delež na državi, skrbno izogiba teh osebnih skupin?

Ustava severoameriških držav ima nekak uvod, ki pravi: "Mi, ljudstvo Virginije, ki hočemo, da vlada pravica in ki hočemo ustanoviti državo, si damo sledečo ustavo." Človek bi torej pričakoval, da bo našel kjerkoli v naši ustavi vsaj po vsebini sledečo misel: "Mi, Nemci, Čehi, Poljaki, Ukrajinci, Slovenci, Hrvati, Srbi, Rumuni in Italijani v Avstriji, ki hočemo med seboj mirno živeti, smo združeni v tej državi, oskrbujemo svoje skupne zadeve po skupni vladi, svoje posebne zadeve na način, ki ga določa ustava." Kakor bomo videli, smo imeli enkrat tak red, — a danes je ostala od istega komaj še senca.

Pravno torej nimamo narodnosti. Naša zakonodaja pozna le različne govoreče osebe, le posamezne podložnike, pri katerih se ta ali oni materini ozir. občevalni jezik sam ob sebi razume in predpostavljaja; pa tudi to, kateremu jeziku da kdo pripada, ni pravno ustaljeno kakor n. pr. pripadnost k veri, ki je zapisana v matricah. Zakonodaja daje jeffikom pravice; toda jezik ne more uživati nobenih pravic, ravno tako kakor barva človeške kože ne, ali pa kaka značilna lastnost ali drevo ali modrina nebeškega obloka ne. Le fizične ali pa pravne osebe imajo lahko pravice in dolžnosti.

Naš pravni red se do danes kakor nalašč izogiba problemu narodnosti kakor maček vreli kaši.

Drugače je na Ogrskem. Tudi tam prebivajo različne narodnosti, Madžari, Nemci, Hrvati, Srbi, Rumuni, Slovaki; deželna zakonodaja pa pripozna v le en narod, to je madžarski in v njegovem imenu govori vlada. Nemadžari se imenujejo "drugojezični someščani", nemadžar. Madžari. Izven Ogrske te terminologije seveda nihče ne razume in ne rabi, na Ogrskem jo pa varuje kazenski zakon.

Če zasledujemo terminologijo v zakoniku še dalje, nam postane ta zmeda kmalu jasna. Ponavlja se od dežele do dežele. Kaj je Češko, ve vsak, kdor je imel enkrat zemljevid v roki. Dežela ni samo zemljepisno ostro očišča, ampak tudi državno-pravno. Kaj pa pomeni "Čeh" v smislu zakona, je državno-pravno zelo sporno. Reichenberzan in Taborjan sta Čeha (deželana, Boehmen), Olomučan pa ne. Po naši državno-pravni terminologiji je pa tudi Moravan lahko Čeh (po narodnosti, Čeche), ker se nemški izraz "boehmisch" rabi v obeh pomenih. Reichenberzan se seveda temu upira, da je Čeh, on hoče biti le "peme" (Boehme).

Odtod je razvidno, da pozna naša pravna terminologija le dežele, ne pa narodnosti, in zato rabi še danes pravne izraze osemnajstega stoletja!

Takrat seveda narodnost še ni veljala nič, ampak se je potapljala v podložništvu do grajščakov. Politično veljavo so imeli le stanovi. Iz deželnih stanov je bila Avstrija politično sestavljena in ti so osnovno misel v uvodu ameriške ustave prav dobro izrazili: "Mi, stanovni češki, nižjeavstrijski, ogrski, hrvaški itd. sklenemo med seboj in med krono pragmatično sankcijo, da si bomo z orožjem pomagali in kroni zagotovimo pravico, da nas upravlja." Čisto v smislu in duhu časa, popolnoma praktično in državno-pravno v redu.

Deželni stanovi so zastopstva dežel in kronovin; na tej podlagi je zasnovana naša ustava in naše zakonodaje govori še jezik onih dob.

Stanovska država se je umaknila absolutizmu, ta pa ustavnim monarhiji. Izginili so stanovi, na njihovo mesto so stopili narodi: Nemeč hoče biti v prvi vrsti Nemeč, naj stanuje v Ribenbergu ali pa v Lincu, Čeh hoče biti Čeh, če stanuje v Taborju, v Sleziji ali pa kje drugod. In kakor so svoj čas stanovi — po dolgih in hudih bojih — privolili, da se ločijo javna prava v avtonomna in njim pristojeca, na drugi strani pa skupna, kroni pripadajoča, ravno tako zahteva ljudska podlaga države, da se narodnosti organično včlanijo pravnemu redu države, da se organizirajo avtonomno kot "zvezne avstrijske narodnosti."

Jedino tako moremo razumeti "urejeno sodelovanje in delež narodnosti na državi." To je ustavna naloga, ki čaka avstrijske narode in državnike in katere se ne smejo več izogibati.

Narodnosti niso pravno organizirane; zato si tudi ne morejo drugače pomagati, kakor da tvorijo posebne politične stranke in se pulijo za vsako mrvice svojega "deleža na državi"; vsako mestece kakega uradniškega služge ali nočnega čuvaja. Ne njim, ne državi ni pomagano prav nič, če so parlamentarni vladah zastopani v osrednji upravi — boj se prenese potem čisto navadno v osrednjo upravo in dezorganizira še to. Začasna udeležba na vladi ne more nadomeščati pravnega deleža.

Kako naj se to izvede? Mi bomo morali svojo upravo iz zgolj državnih ozirav preustrojiti, ker brez delitve v okrožja ne bomo upravnim nalogam

ko ranjeni na noge in na kolodvor!"

Vse je skočilo s postelj — bodisi lahko, bodisi težko ranjen; — razne zasebne vozove smo brezobzirno ustavili in ukazali, da vozijo ranjence na kolodvor. Ostal mi je le še en bolnik v tretjem nadstropju, ki je imel pljučnico; s povzdignjenimi rokami me je prosil, da ga vzamemo seboj. Zavili smo ga v odeje in prenesli na voz. Bolnišnica je bila iz strahu pred Rusi takoj prazna. Šele sedaj sva s tovarišem mogla misliti na lastno rešitev. Bila je črna noč. Dirjala sva v prvo nadstropje in iz bolnične blagajne vzela zelo visok znesek, nato pa bežala skozi črno temo proti Grodku in bila večkrat v smrtni nevarnosti. V Grodku sva dospela do zadnjega vlaka, ki naju je v dveh in pol dneva pripeljal v Przemysl. Vso pot sva se bedno preživljala z milimi darovi; v žepih sva nosila veliko bogastvo, a sva bila vesela, ako nama je kaka kmetica ponudila kosce črnega kruha. Vlaki iz Lvova so bili vsi gosto natlačeni: ubogi ljudje so morali cele brezkončne noči prebiti na hodnikih.

Poslanik Tarnowski dospel.

New York, 1. feb. — Grof Adam Tarnowski de Tarnow, novi poslanik avstro-ogrski za Združene Države, je dospel semkaj danes na krovu parnika "Noordam". Na kvarantinski postaji je sprejel več poročevalcev, od katerih je šele izvedel o nemški notih glede nove pomorske politike. Rekel je, da je nota presenečenje zanj.

Brž je prečital noto in potem izjavil, da je presena za razgovor ob tem času, zato da ga ni treba dalje vpraševati. Rekel je, da pojde takoj v Washington, da prevzame svoje dolžnosti.

V razgovoru o zadnjem mirovnem gibanju četverozveze je poslanik rekel:

"Mislim, da so bili mirovni predlogi centralnih vlasti, naslovljeni na Anglijo in njene zaveznice, sproženi samo vsled želje, služiti najboljšim koristim človeštva. Kajti če nas alirici smatrajo za zmagovite ali ne, smo gotovo dokazali, da lahko nadaljujemo vojno še mnogo let.

"Šišal sem praviti, da so poročila v tej deželi o lakoti v Avstro-Ogrski. Ta poročila so pretirana. Obilno živeža imamo, toda stane več, nego v mirnih časih.

"Baš pred svojim odhodom sem imel avdijencijo s cesarjem Karlom. Naročil mi je, gojiti prijateljske odnose z Združenimi Državami."

Francija posnema Nemčijo.

Pariz, 2. febr. — Vlada je sklenila, v svrhu deželne obrambe mobilizirati vse civilno prebivalstvo obeh spolov v starosti od 16 do 60 let. Razni pristojni uradi že ukrepajo vse potrebno v izvedbo tega načrta.

Požarna katastrofa.

Chicago, Ill., 3. feb. — Izza Eastland-katastrofe strašnega spomina, pri kateri je v kratki uri storilo smrt kakih šeststo oseb, ni bilo mesto Chicago prizadeto po nobeni tako grozni tragediji, kakor je tista, ki se je dogradila včeraj zarana v jugozapadnem delu mesta. Smrt je bila režiserka pri tem, in strašinski razpok, treskanje podirajočih se zidov in tramov ter smrtni krik pogibelji posvečenih mož, žensk in otrok so tvorili k temu strahotno donečo godbo.

Veliko trinadstropno najemno poslopje št. 813-823 W. 14 Pl., ki je v njem stanovalo dvanajst družin, je bilo po plinovi eksploziji razdejano in padajoči kosi podrtin so prinesli prebivalcem smrt in pogibelj. Da je bila nesreča še večja, so kmalu po eksploziji svignili iz podrtin plameni, ki so ovirali reševanje.

Skoro za čudež je smatrati, da je bilo kljub temu še več oseb živih spravljenih izpod razvalin. Kmalu po 11. uri se je gasilcem, ki so vso noč delali, posrečilo, najti v nekem kotu pritiščja pet oseb živih, med njimi dva otroka. Rešenci so bili vsled strašnega prigodka, vsled glada in mraza onesveščeni ter so jih morali odpeljati v bolnišnico, kjer sta pozneje dva od njih umrla.

Kolikor je znanega doslej, je vsled te nesreče petindvajset oseb mrtvih in mnogo poškodovanih.

DENAR V STARO DOMOVINO

posljemo skozi najzanesljivejšo bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Posljemo tudi brzojavnim potom kolikor koli kdo želi poslati, od najmanjše (5 kron) vsote do tisocev kron. Brezplačno-brzojavne pošiljke dosepejo naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dne. Vse tozadevne izvirne pobotnice bomo prejeli, ko bo pošta zopet poslovala.

Vsaka beseda pri naslovu za brzojav stane 65c, poleg tega se računa tudi za številke, namreč: 200 kron sta dve besedi posebej. Tako stane brzojav, ki bi bil za: Uredništvo Slovenca, Ljubljana, Kranjsko, Avstrija, 200 kron, — kar obsega 7 besed po 65c, je \$4.55.

Za tisoče kron stane brzojav istotoliko, kot za samih 5 kron. Poleg spodaj navedenih cen se mora poslati še za brzojav, kolikor pride od besed in števil. Danes pošljemo:

10 K za...	\$1.50	100 K za...	\$ 13.00
25 K za...	\$3.75	1000 K za...	\$130.00
50 K za...	\$7.00	5000 K za...	\$650.00

Vsako pošiljatev garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENEK

bančni oddelek,

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Poskusite Novo Pivo

Old Lager

••••• V STEKLENICA H •••••

Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo.

IZDELUJE GA

Joliet Citizens Brewing Co.

Oba telefona 272

Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313.

Northwestern telefon 412.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Takoj smo izdali povelje: "Vsi lah-

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Prelednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Odlikovana. Z veliko častno diplomom je bila odlikovana gospa Franja Drakulič-Zabovnik, poštarica pri Devici Mariji v Polju, za izvanredne zasluge, koje si je stekla v prid vojnemu botrinstvu.

— Umril v ruskem vjetništvu. V daljni deželi, v vročem Turkestanu v Aziji, je legel k večnemu počitku posestnik I. Grum, doma iz Zaloga št. 9, pošta Devica Marija v Polju pri Ljubljani. Tako so vsaj sporočili njegovi prijatelji vojni vjetniki Grumovi soprogi. Rajni je menda le malo časa bolehal, zakaj meseca maja je bil še čil in zdrav, kakor je bil sporočil svoji ženi.

— Smrten padec. 78letni posestnik Andrej Pozega iz Velikega Otoka pri Postojni je te dni, ko je šel od vs. maše, izpodrsnil in padel v Črni potok. Vsled smrtnih notranjih poškodb je v pol ure umrl.

— Odlikovanje. Nadvojvoda Franc Salvalor je v znak posebnega neumornega delovanja pri oskrbi ranjencev v Ljubljani prostovoljni strežnici gospe Mariji Pogačnik, soprogi višjesodnega oficijala, podelil srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo.

— Pogreša se Ivan Maluša, kakor je vojaška obk obvestila njegove ljudi, nahajajoče se v Ljubljani.

— Oglasila sta se iz ruskega vojnega vjetništva Miroslav Kren iz Ljubljane in pa Ljudevit Pilc iz Viča.

— Umrli so v Ljubljani: Marija Vrglez, gostačeva žena, 82 let. — Amalija Pavlin, zasebnica, 49 let. — Josip Činkole, sirota, 5 let. — Uršula Žitnik, kajzarjeva hči, hiralka, 27 let. — Leopold Strukelj, delavec sin, 3 dni. — Ivan Zalaznik, kamnoseški pomočnik, 52 let. — Marjan Stojkovič, delavčin sin, 28 mesecev. — Marija Klinar, žena gostilničarja in posestnika, 29 let. — Fran Slabina, sin tobačne ga delavca, 4 tedne. — Marija Režek, vdova železniškega čuvaja, 74 let. — Marija Černilka, gostija, 86 let. — Engelbert Leban, domobranski pešec. — Anton Nadeniček, dež. inženir v p. 88 let.

— Iz Črnomlja pišejo: — Naša župnija žaluje za mnogimi padlimi vojaki in vrlimi mladimi gospodarji. Dozdaj je bilo uradno priglasenih 23 mrtvih vojakov po raznih bojiščih, a število bo še žal naraslo. Naše trilično mesto, ki leži na polotoku z znamenitim trimostovjem, z glavnim trgom, župnijsko ulico in zadnjo, tudi ročno ulico nazivano, je z velikim zanimanjem prebiralo zanimivo dr. Grudnovo "Zgo dovinno slovenskega naroda", kjer se na dveh mestih omenjata dva črnomljska vojaka-duhovnika iz znane Stariha-Kolbezen rodbine, ki je podala že 12 duhovnikov različnih stopenj, ki so delovali po raznih župnijah Kranjske, Štajerske in Primorske. Najslavnejši med njimi je bil Martin Stariha,

miklavževski župnik na Štajerskem, ki je pri "Babjem Klancu" leta 1664. tako sijajno premagal s svojimi ljudmi divje Kruce, da je dobil častni priimek "victoriosus", t. j. premagavec. Njegovi rojaki in sorodniki se tudi zdaj borijo na italijanskem bojišču, kjer jih je že nekaj padlo. Drugi župnik Stariha je bil v Semiču leta 1720. od roparskih hajdukov, ki so župnišče popolnoma oropali, in Stariho po strašnih mukah umorili (živega so žgali z razbeljenimi verigami). Tretji Stariha je bil prošt v Metliki za časa Francozov v naši deželi, katerega so pa seboj odpeljali in je nenadoma izginil itd. Zadnji je umrl v Črnomlju v pokojni letu 1897. Jakob Stariha, častni kanonik tržaški, zlatomašnik, vitez Fr. Jožefovega reda in vpokojen dekan pičanski.

Težkega srca smo se ločili od nam tako priljubljenih dveh velikih zvonov in jih z običajno požrtvovalnostjo postavili domovini na oltar, ki tirja za zmagovit mir tako ogromnih žrtev. Posebno je bilo ljudstvo navezano na veliki zvon, ki bi se najprimerneje nazival 'cesarja Franca Jožefa zvon'. Črnomljski župljani so ga dali vltiti v pomembnem letu 1848 v zahvalo in spomin za odpravo desetine in tlake, kakor je tudi nosil na sebi ta napis. Torej z nastopom vlade pokojnega cesarja je začel vabiti župljane k službi božji in je ves čas vladanja opravljal to zvišeno nalogo v tolažbo in ponos župljanov in je tudi zadnji službeno zvonil "zadnji uro" mrtvem cesarju. Od višjega poveljstva došla brzjavka, ki je dovolila, da se sme veliki zvon ohraniti, ako ostali trije isto toliko teh tajo, je prišla prepozno na svoje mesto in tako smo se morali krvavega srca ločiti od toliko priljubljenega velikega zvona, ki je po svoji primerbna nizki teži 24 stotov imel izredno močan glas in prijetno donel daleč naokrog po Beli krajini in se po moči svojega zvoka lahko meril z dvakrat težjim semiškim zvonom.

— Odlikovan je z železnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje računski narednik domačega pešpolka Rudolf Josip Levpušček.

— Učiteljske izpremembe. Namesto obolele učiteljice Helene Franek bo suplirala na ljuski šoli v Brezjah absol. učit. kandidatinja Franciška Baraga; na šestrazrednici na Viču bo supliral nadučitelj Matija Lavrenčič iz Št. Petra pri Gorici; na zasebni nemški ljudski šoli v Spodnji Šiški so nastavljene kot pomožne učiteljice Margareta Ranzinger, Marija Achtschin in Ida Reitz.

— Češka slova. "Narodni Listy" sporočajo, da so se zastopniki vseh čeških strank združili v "narodni odbor" a vsi češki narodni poslanci v poseben klub, ki se zove "Češka zveza". Potem pa list nadaljuje: "Neue Freie Presse" in za njo tudi drugi nemški nacionalistični listi so to združenje in organizacijo Čehov obzvali in ometali s sumničjem. Čudna je tako pisava nemških listov. Nemci imajo svobodo delati politične zveze, toda če Slovani v monarhiji kaj takega

poskusijo, pa je takoj — država v nevarnosti!"

Popolnoma primerno pristavlja tržaška "Edinost":

"N. F. Presse" naj bi dala svoj poduk nemškemu "National-Verbandu" in onim Nemcem, ki so skovali svoj program za uničenje slovanskih narodnosti v monarhiji. Potrebno je, da se vsi slovanski poslanci v Avstriji združijo in ustvarijo skupni blok v parlamentu."

— Hrvatsko-Slovenski parlamentarni klub. V izveštvju, ki ga e prinesel "Slovenec" dne 2. decembra, je bilo nekaj poročil o zasedanju Hrvatsko-Slovenskega kluba zaplenjenih. "Edinost" pa je prinesla celo poročilo, in zaplenjene vrstice se glase: "Sklenjeno je, da se uporabijo vse sile za združenje celokupnega slovensko-hrvatskega naroda, kar bi osiguralo obstanek in razvoj naroda, in s tem bi bila izvršena glavna točka na programu Kluba."

ŠTAJERSKO

— Umril je očetni prostovoljec in učiteljski Milan Soršak, sin revidenta južne železnice v Mariboru Ferdinanda Soršaka.

— Odlikovanja. Drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda sanitetni praporščak cand. med. Rafael Dolinšek — Črnovojniški zdravnik v Šmihelu nad Ljubnom dr. Josip Goričar je dobil častni znak Rdečega križa 2. razreda.

— Nemško vprašanje. "Grazer Tagblatt" stavi sledeče vprašanje: "Zakaj ne izhaja v Dalmaciji noben nemški list?" Temu odgovarja ljubljanski "Slovenec", ki pravi: "Zato, ker v Dalmaciji ni Nemcev... (naprej pa je vse zaplenjeno).

KOROŠKO.

— Padel je na tirolskem bojišču poddesetnik in častniški sluga Ant. Jug v 20. letu starosti iz občine Ciginj (njivarski), županstvo Volče. Bil je celih 15 mesecev v strelnih jarkih. Ranjen v glavo je v osmih dneh umrl v Brik-snu v bolnici.

— Žile si je prerezal v Rimskih toplicah restavrtater celovške kolodvorske restavracije Jurij Zobel. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

PRIMORSKO.

— Smrtna kosa. V Trstu je umrla gospa Marija Mikelič, stara 31 let.

— Borojevičeve čestitke. Renski župan Ivan Stepančič je poslal generalnemu polkovniku Svetozarju pl. Borojeviču povodom šestdesetega njegovega rojstnega dnevaprimerne čestitke. Generalni polkovnik Borojevič je odgovoril: "Za prijazna voščila k rojstnemu dnevu srčno se zahvaljujoč pošilja mnogo pozdravov — Borojevič, gl."

— Goriški učitelj. Vekoslav Črni-goj, ki je bil nedavno odlikovan s srebrno svetinjo druge vrste, je sedaj ob zopetnem odhodu na bojišče povišan za praporščaka.

— Umril je nagle smrti vpokojeni ravnatelj državnega muzeja v Ogleju Henrik Majonica. Pokojnik je bil odlični arheolog in ima velike zasluge za najdbo in ohranitev dragocenih starin na Primorskem. Prijaznega gospoda se gotovo spominjajo številni gradeški kopališčniki iz vse monarhije, ki so hodili ogledovat si znameniti drž. muzej v Ogleju.

— Pomoč Goriško-Gradiščanski. V Trstu se je vršila peta seja deželne pomožne komisije za Goriško-Gradiščansko. Namestnik se je najprvo spominjal pokojnega cesarja. Komisija je vzela na znanje proučevanje in prva dela namestništva za svoječasno vzpostavitev dežele. V to svrhu je ministrstvo za javna dela pridelilo namestništvu višjega tehničnega funkcijonarja. Komisija je se bavila s številnimi prošnjami za podpore; predlagano je bilo več brezobrestnih posojil iz raznih državnih sredstev.

— Na vojaškem pokopališču na Ajševici. "Novine" prinašajo z goriške fronte dopis, iz katerega posnemamo: Te dni so pokopali tukaj par stotin vojakov: naših in italijanskih. Stojim tu. Polnoč je že minila. Poročnik Marinkovič bodri moštvo, da naj čimprej izkoplje grobove. Voz za vozom prihaja, vsak poln padlih junakov. Za vsako ceno so hoteli Italijani prodreti. Ali naši vojaki so jim odvrnili: Ne boš Okoli 3. ponoči odidem na počitek. Srečam Čeha. Vmešam se med nje. Njihov bataljon je snoči zmlatil in vjel cel regiment Italijanov. Opisujejo borenje. Granata je ubila njihovega kadeta. Zjutraj sem videl mrtvega sokola na grobišču. Pripovedujejo, da so se naučili v najljutejšem boju par italijanskih besed: Signore, signore, non amazzarme! Madonna mia! (Gospod, gospod, nikar me ne ubiti! Mati božja!) Poljubljali so jim roke, vjeti Italijani so jim dajali bele-

ga kruha in čokolado. Pa kako znajo pripovedovati. Milo jih je poslušati. Dopisnik, ki je vojni kurat, pripoveduje dalje: Danes sem bral mašo za naš zakopane tukaj na pokopališču. Zadnji sem jo daroval na Vseh mrtvih dan. Sredi pokopališča je mal oltarček, ki ga je dal napraviti kurat Gligo. Danes niso letali izstrelki nad glav kakor oni dan. Danes so padali kosmi snega, tako ljubko, tako mило so se koplili na grobove padlih, kakor da jim šepetajo: Pokoj, pokoj vam večni! Zadnji je bilo drugače. Treskale so granate druga za drugo v neposredni bližini. To je bilo že drugič, da nas je krstil ogenj v času maše... Tu na pokopališču je zbudila moje pozornost dopisnica pri nekem italijanskem oficirju. Naslikan je Trst. Po njem so razvite italijanske trobojnice. V luki so usidrani parobrodi, s katerih vihra italijanska trobojnica. Nad Trstom italijanska zvezda z napisom: 1915. Ob strani dražestna Italijanska s trobojnico, ki se vije okoli nje. Gleda s poželnim pogledom na Trst. Pred nogo jej leže knjige. Drobnost je pisano, vendar se more čitati: Obrednik (ki je hotel usmrtiti cesarja Franca Jožefa), na nasprotni strani nekoliko stihov, iz katerih razvidiš željo do Adrije in pripojenja k Italiji... Tako željo so imeli leta 1915.

— V ruskem vjetništvu se nahajajo, kakor je izvedel informacijski urad v begunskem taborišču v Wagni: Fran Cejan iz Vrtojbe, star 37 let, v Harkovu; Simon Carli s Tolmškega, star 36 let, umrl 2. maja 1916 v Tveru; Alojzij Furlan iz Ajdovščine, 23 let, v Šacku, gubernija Tambov; Anton Kragelj iz Sv. Lucije, 31 let, umrl v Jekaterinoslavu; Anton ernuta z Bovškega, 29 let, je v Ufi; Alojzij Breščak iz Deskel, 29 let, v Polozku; Ivan Zgubin iz Hlevnika, 31 let, umrl 10. aprila 1916 v Syr-Darji; Josip Pisk iz Bat, 25 let, je v Aulje-Ati; Adolf Pišot iz Črnič, 22 let, v istem kraju; Fran Kokošar iz Grahovega, 23 let, je v Tomsku v Sibiriji; Henrik Krapež iz Otlice, 27 let, v Balahni.

— Zaplemba premoženja. Deželna sodnja v Trstu je odredila zaplembu premoženja Alojzija Peteanija, rojenega v Gorici 1855, učitelja v Červinjanu, ker je sumljen, da je zakrivil zločin veleizdaje, in Mateja Božiča, rojenega 1888 v Dol. Trebušju v tolmškem okraju, delavca, nazadnje patrolnega vodje tit. podlovska lovskega bataljona št. 20, ker je osumljen, da je zakrivil zločin ubega k sovražniku.

— V Zagrebu je umrla dne 1. decembra gospa Ines Šinek iz Sv. Petra pri Gorici. Bila je med istimi, ki so bili v Sv. Petru do zadnjega dne. Pokojnica je bila najstarejša hči vpokojenega c. kr. davčnega višjega upravitelja Rajka Šineka.

— Družina se pogreša. Od izbruha vojne z Italijo se ne ve, kje se nahaja družina Antona Mariniča, in sicer žena Margareta z otroci Antonom, Josipom, Ido in Marcelo, ki so pred vojno stanovali v Kojskem na Kalesah št. 214. Anton Marinič se nahaja v Winzendorf bei Neustadt, Kalkgewerkschaft, Niž. Avstr.

HRVATSKO.

— Legar. Na Reki je na legarju do polovice decembra obolelo 160 oseb.

— P. Efreim Turk umrl. Dne 9. decembra je umrl v Samoboru na Hrvatskem franciškan P. Efreim Turk. Pogreb je bil 11. dec. Rajni je bil znan po Kranjskem in Goriškem kot ljudski misijonar; po Hrvatskem, Slavoniji in Dalmaciji je imel pogostoma duhovne vaje za duhovnike in po raznih samostanih za redovnike in redovnice. Hrvatsko-slovenska franciškanska provincija sv. Cirila in Metoda je izgubila z njim svojega izbornega liturgista.

Pravi vzrok.

New York, 2. feb. — Po zagotovitvi tukajšnjega črnogorskega konzula A. V. Seferoviča je bil nedavno odstop črnogorske vlade povzročen po dejstvu, da se je kralj Nikita upiral, odpovedati se prestolu v prid srbskemu kraljeviču Aleksandru, katerega so hoteli ententini zavezniki proglasiti za skupnega vladarja nad Srbijo in Črno goro. Neka prejšnja brzjavka je samo na kratko naznanila odstop ministrskega predsednika Radoviča. O vzrokih ni bilo v Združenih Državah nič natančnejšega znanega. G. Radovič je stavil na svojega kralja zahtevo, da naj se odpove prestolu v prid srbski dinastiji.

Konzul Seferovič je tudi za gibanje, po katerem naj se Črna gora "v duhu in dejanju" po vojni združi s Srbijo, in zato se je odpovedal svoji službi.

Priselitveni zakon sprejet.

Washington, D. C., 1. febr. — Dasi je predsednik izrekel svoj veto, je bil danes novi priselitveni zakon s pristavkom o naobrazbeni izkušnji vred, ki je napolil g. Wilsona k vetu, v zbornici sprejet z 286 proti 106 glasom, in s tem je bila dosežena več nego potrebna dvotretjinska večina. Strankarski oziri niso bili merodajni pri glasovanju.

Jutri se ima izid glasovanja predložiti senatu, kjer je bil nasvet zakona prvotno sprejet s 64 proti 17 glasom. Zagovorniki predloge so prepričani, da bo tudi v gornji zbornici uspešna.

Sežgali topničarko "Geier".

Honolulu, 3. feb.—Internirana nemška topničarka "Geier" gori v tukajšnji luki. Zažgalo jo je moštvo, kakor izjavljajo krajevna oblastva. Topničarka "Geier", 1,630 ton, je bila internirana tukaj kmalu po začetku vojne.

Monopol platine v Rusiji.

Rusija je domovina te dragocene kovine, ki se pridobiva v vzhodnem Uralu. Ta kovina se dobi sicer tudi v Ameriki, v Kolumbiji, Peru, Braziliji in Californiji ter na otoku Borneo, a le v majhnih količinah. Cena platine je štirikrat dražja od zlata in znaša okrog 8000 kron za kilogram. Podjetja v Uralu so dosedaj v rokah evropskih trgovskih družbi, ki spravijo dobiček v svoj žep, državi ne ostane skoraj nič. Ruska vlada se je odločila, da vzame vse pridobivanje v lastno režijo in uvede monopol. Letno se pridobi v Uralu okrog 7000 kilogramov te dragocene rude, kar da vrednost okrog 50 milijonov kron.

Zahvala.

Podpisani se najlepše zahvaljujem slav. društvu sv. Družine št. 1 D. S. D. v Jolietu za izplačano bolno podporo.

Zahvaljujem se tudi bolniškemu odboru društva za obiskovanja in prijaznost.

Rok Cernovich.

Zadnja želja.

Duhovnik (nevarno bolnemu): "No, ali imaš še kako željo na srču?"
"O, ja — ozdravil bi rad."

Vedno dobre volje.

Nace: "Ja za Boga, Pepe, odkod pa imaš tako začetno lice?"
Pepe: "To? — to je žensko ročno delo."

Iz šole.

Učitelj: "Povej mi, Jurče, kdo je več kot kralj?"
Jurče: "As, gospod učitelj."

Zahvala.

Povodom smrti našega ljubelega očeta in tasta g.

NIKOLAJA NEMANICH,

se na tem mestu najiskrenejše zahvaljujem vsem znanecem, prijateljem in sorodnikom za skazano sočutje ob tej priliki.

Posebno se pa zahvaljujemo gosp. Antonu Šuklje in njegovi družini v Jolietu za ves trud in delo, ki ga so imeli ob tej priliki.

Vsem še enkrat najiskrenejša hvala. Žalujoci ostali:

Emu in Louis Kučič, hči in zet,
Ana in Martin Petric, hči in zet,
Tereza in M. Leskovic, hči in zet,
Katarina Terlep, hči, John in Josip Nemanich, sinova.

Atlas — zastoj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastoj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva (\$2) dolarja.

Ta ročni atlas je velezanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev, ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino (\$2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas.

Uprava "Amer. Slov."

Nadloge obisti.

Vnetje obisti in mchurja, zaustavljenje in gošča vode, boleče puščanje vode, otekle noge in hrbtobol radi nerodov v obistih, riganje in kislost v želodcu se uspešno lečijo s Severovim Zdravilom za Obisti in Jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy). Cena 50c in \$1.00, v vsch lekarnah. Močnejše pri otrokih se prepriči s tem lekom. Ako želite, lahko pišete po cirkular — navodilo kako in kdaj rabiti Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra. Dobite brezplačno. Ako še nimate slovenskega Severovega Zdravstvenega Kalendarja za 1917 (Severa's Medical Almanac for 1917) vprašajte zanj vašega lekarnarja. Če ga on nima pišite naravnost na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Jan.

NAPRODAJ:

Prodati hočem svojo zemljo, poraščeno s trdim lesovjem, in sicer naravnost onemu, ki se želi tam naseliti, brez agentov, na lahke obroke in odplačila bodis ina mesec ali na leto. Vlado poročilo potrjuje, da je ta zemlja najboljša v severovzhodnem delu države Wisconsin. Tudi dela je dovolj za naselnike. M. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill. 1814

ZGUBIL SEM VČERAJ JUTRO certifikat za eno delnico od Steel korporacije, in sicer med potjo od 1109 do 1008 N. Broadway, Joliet. Kdor ga je morda našel, mi je na prošeno ga vrniti. Jacob Kaferle, 1109 N. Broadway, Joliet, Ill.

SLUŽBA ORGANISTA IN CERKVENIKA PRI CERKVI SV. JOŽEFA, JOLIET, ILL. je tem pottom razpisana. Ponudbe naj se pošljejo na: Rev. John Plevnik, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POTREBUJEMO NAD 16 LET let staro dekle za delo v prodajalni na Hickory in W. Jefferson St. Jos. Jontes, Chicago tel. 888. 2014

Vsako, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$13.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljke naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Pegam in Lambergar.

POVEST
SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

Prišlo je poldne. Ob tolikih skrbih ni dišalo Gregorju skromno kosilo, pre sedalo mu je laskanje igralk in pohvala načelnika, ki je zadovoljen prešteval premjenke. Zdelo se mu je, da je vse že izgubljeno, vse že prepoznano. Dosedno ga preganjanje nesrečal. Težko je čakal, da bi šli zopet pod knežji dvorec, in kakor nesvesten je korakal za tovariši. Prišla je vest, da bo imela gospoda pred mestom turnir ali viteške igre, in ta novica je podrla njegovo poslednje upanje. Sklenil je v obupnosti, da se vrže cesarju pred konja; tako ga bo opozoril nase in ga posvaril. Zdjaj so se odprla grajska vrata, in prijezdila sta na okrašenih konjih dva trobca. Gregorju je tolko srce, da je hotelo počiti. A v tem trenutju je vobto zagrmelo, solnce je zakril črn oblak, in padati so jele debele kaplje. Iz dvorca se je čulo živo razgovorjanje in zvenket orožja. Trobca sta obrnila konja in čakala, in kmalu je prišlo povelje, da ne bode napovedane igre. Igralci so ravno pospravljali pred dežjem svoje reči, ko pride dvorni sel in jim ukaže, da naj pridejo igrat pred gospodo. Vnela se je zopet v Gregorjevi duši iskra upanja, kakršna tli do smrti tudi v najrevnejšem srcu.

Knežjemu dvorcu nasproti je stala hiša Vitovecova. Po sobi v prvem nadstropju je hodil gospodar zamišljen semtertja. Za mizo mu je sedel prijatelj, Jošt Soteški, in odgovarjal na redka vprašanja, ki so se mu stavila.

"Straže pomnožene?" je vprašal Vitovec.

"Potrojene. In ukazano jim je, da ne puste po večernicah nobenega cesarskih več v mesto. Kakšno gaslo se da vojakom nočjo?"

"Gaslo naj de cesar," je odgovoril Vitovec, in porogljiv smeh mu je zaigral okrog ust.

"In koliko jih je iz grada pri cesarju?" je vprašal zopet.

"Samo poglavar Hohenwart." Premotil ju je brzi sel z važnim poročilom, da stoji četa oklopnikov v gozdiču pred mestom.

"Ali vas je kdo opazil?" je vprašal Vitovec.

"Menimo, da ne," je odgovoril vojak. "Dva konjika sta nam prijezdila naproti; prestregli smo ju in ujeli."

"Dobro," je dejal Vitovec, in Jošt se je vzdignil, da izvrši, kar sta bila ukrenila.

Zopet je premeril Vitovec parkrat sobo in obstal pri oknu obrnjenem proti dvorcu, kjer je stanoval cesar. Jaro se je nasmejal. "Nič se mu še ne sanja," si je dejal natihem. "Nocoj še bodeš v mojih rokah, in jutri se bode mo dogovarjali drugje in drugače, in za ošabnost svojih slug bodeš trpel ti!"

Prišlo mu je zopet na misel, kako so ravnali z njim cesarski svetovalci, in v togoti se je stisnila pest; a ko se je domislil, kako se bode maščeval, se mu je razvedrilo lice. "Nekaznjem me še ni nihče razžalil," si je dejal moško. Počasi so mu potekale ure; a previden ni hotel pospešiti naklepa, da mu ne izpodleti v zadnjem trenutju. Kako gladko mu je teklo vse dotle! Nikakih ovir ni bilo treba premagovati; nikake zapreke ga niso silile prenarajati prvotnega načrta! Skoraj se je bal sam svoje sreče. Kaj, če se mu skuja navsezadnje! Zamislila mu je obraz neprijetna misel; a ni se ji vdajal; upal je rajši, da se mu posreči. Kaj potem? Zazibala ga je domišljija v prijetno sanjarjenje, dokler ga ni iztreznil spomin sitnega zadržka, da ima zadnjo besedo kneginja. Oj ti nesrečni pogoj! Zaklel je Vitovec vojski in se pridružil nesčetim tisočim moškimi, ki se hudujejo na ženski rod. "Dalje se ne dam voditi za nos," je sklenil, "in preden pade rocka, se mora ona odločiti." Obšel se je v najlepša oblačila, pogladil si je pred zrcalom lase, opasal si meč z dragoceninam ročem, darilo rajnega grofa, in se napotil v dvorec.

Desni oddelek grofove palače je bil odkazan cesarju in njegovim svetovalcem, v levem je stanovala kneginja. Sedela je ravno v najljubši svoji sobici in vezla z zlatom širok svilen pas. Pomladansko je bilo vse okoli nje; sobica polna redkih cvetic, ki so razširjale prijeten duh, in skoz odprto okno, je sililo iz vrta mlado cvetje. Često je obrnila kneginja oči od finega dela in pogledala tja v brezmejno daljavo in se zamislila. Videlo se je lepemu obrazu, da so misli otožne. Hišna ji naznani, da želi gospod Vitovec govoriti z njo. Zadržala je kneginja in zardela od nejevolje; hišni pa je rekla, da naj ga privede. Vitovec je vstopil s prijaznim smehom na ustih in se nisko priklonil. Poljubil je kneginji roko, sedel njej nasproti, in ker se je čutil že nekako domače, jo je pohvalil, kako da je pridna, in vprašal, kdo da je srečni vitez, ki mu veze tak lep pas.

"To je hraber junak, ki ga čistam

jih je gostil v svoji hiši doktor Le-

niso slutili ničesar.

Zadovoljen je poslušal cesar našega Gregorja, ki je obupoval od bridkosti, da ga ne le spozna Lambergar, ampak noče niti govoriti z njim. Še kakšno lovsko naj zajepe, je menil cesar, in Gregor uverjen, da je to zadnja prilika, ko more posvariti prezaupljivega cesarja, je povzdignil glas in zapel:

Brzi jelen obleži
V slani tam srebrni,
In namah zbero v gosti
Gavrani se črni.

Krog se prepeljavajo,
Zopni dero se,
Rop si razsekavajo
Na debele kose.

Kar pa nadnje prileti
Sokol sivokrili,
Prestraše razbojniki
Se za plen obili.

"Neumna pesem," je zarenčal Ostrovhrar, ki je bil že nekoliko pil. Cesarju je bila všeč; Lambergarju pa so šinile grozne misli v glavo. Prebledel je, in tresla se mu je roka, ki je nesla spoznal, zakaj da vedno upira vanj oči; tudi obraz in glas in vse se mu zdelo tako znano, le domisliti se ni mogel, kje da je videl tega človeka. Pevec pa je nadaljeval:

Kak si namigavajo,
Stopajo oprezno,
S kljuni pobrskevajo,
Kročejo si jezno:

"Bratje! sokoła nocoj
V gnezdo si zvbavimo,
Ga prijazno med seboj
Do noči gostimo.

Ko zadremije brez skrbi,
Drzno ga obsujmo;
Da nas več ne preplaši,
Mu oči izkljumo!"

"Močli, prokleti pevec!" je zavpil Ostrovhrar in mu hotel vreči težko kupo v glavo; a domislil se je o pravem času, pri kaki mizi da sedi. Cesarja pa so tudi jele obhajati čudne slutnje, in ko je odpel pevec kitico:

Čuj me, sivi soko! Čuj
Nad svobodo zlato!
Razpni krila in odpluj,
Pusti črno jato!

se je zgenil, v zavesti, da je prevarjen. Ohranil je vso svojo mirnost, ker je zaupal v Boga, vedel pa tudi, da mu strah ne more pomoči. Lambergar, ki je bil že zbral svoje misli, je skočil pokoncu, češ, da tudi njemu ne ugaja pesem, a da hoče vendar obdariti pevca, ki naj zajepe potem kako veselejšo. Poklical ga je v stransko sobico in med vrati že ga vprašal, kdo da je. Gregor mu je hitro razložil, odkod je prišel, in v kaki nevarnosti da je cesar. Lambergar mu je ukazal, da naj se vrne v dvorano pet; kaj da ima nadalje storiti, mu bode povedal on. Takoj je imel načrt gotov in preudarjal tako: "Če je grajski poveljnik Hohenwart na Vitovečevi strani, potem je rešitev nemoguća, ker je vse mesto v rokah Vitovečevih vojakov; če pa je Hohenwart, ki je prisegel cesarju zvestobo, v resnici zvest, se morebiti vendar kako rešimo." Ko je pevec zabaval cesarja in vznemirjenega Ostrovhrarja, je pomignil Lambergar Hohenwartu, da naj pride k njemu. Močle mu je gledal par trenutij v oči, kakor da bi hotel iz njih brati njegovo mišljenje.

"Poklicali ste me," je dejal oni nepotprežljivo.

"Tiho, tiho, gospod Hohenwart!" je miril oni. "Poklicali sem Vas, da Vas vprašam, če stojite Vi na strani cesarjevi."

Onemu pa so se zježile obrvi, in siv plamen je šinil iz temnega očesa. A Žiga ni pobesil oči; junaška kri je plala tudi po njegovih žilah; ampak razveselil se je, da je razjezil Hohenwarta s svojim dvomom.

"Ali ste za cesarja?" ga je vprašal iznova.

"Po kakšni pravici dvomite Vi o moji zvestobi!" je vzkliknil oni in se obrnil, da odide. A Lambergar ga ustavi.

"Stojte, dragi Hohenwart!" ga je miril in zgrabil z obema rokama za desnico. "Nikakor Vas nočem žaliti, a danes je zvestoba redka, in nemara bo, če kdo nocoj zanjo glavo dal."

"Jaz, če bo treba, častiti gospod," se je ponel Hohenwart. "Prisegel sem cesarju, in kakor sem zvesto služil celjskim grofom, tako ne daj Bog doživeti niti menj, niti mojemu potomstvu tistega dne, ko bi nam omahnila zvestoba do cesarja."

"Vrlo dobro, gospod Hohenwart! Zdjaj pa poslušajte menel!" je dejal oni in ga vlekel k oknu in mu razodel ves naklep Vitovečev. Strme je poslušal Hohenwart novico, in krčevito mu je stiskala desnica mečev roč.

"Torej Vi ste z nami tudi proti Vitovecu in njegovim vojski?" je povzel zopet kaplan.

"Proti vsem vragom, kar jih je v peklu," je odvrnil oni. "A zdaj brž na delo, dokler je še čas. V gradu je dvojest cesarskih konjikov in petdeset mištev. Dobri vojski so, in da se z

njimi tudi proti premoči kaj opraviti; in če mi jih pobije Vitovec tudi sto, še bodedo branili grad. Na planem namreč, častiti gospod, se ne moremo poskusiti z Vitovecem, in treba bo cesarju bežati v grad, ne v Gradec."

"V grad, ne v Gradec, bonum omen, gospod Hohenwart!" se je nasmešnil oni. "Za to grem jaz pripravljat vladarja."

"In jaz v grad, da ukrenem, kar je potrebnega," je dejal Hohenwart in se odpravil iz dvorca.

(Dalje prih.)

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE)
"A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kečevar.
Aurora, Minn.: John Klun.

Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leo, Kušljan.

Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerick Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Castello in Jo, Kujavnic.

Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričar.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekar.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorenz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompore.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek.
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nima mo zastopnika, priporočamo, da se zglašijo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želimo bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici Anton Pasdertz

se dobijo najboljšo sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej! poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naša našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1111.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Štubar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujejo se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad \$2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad \$2,466.50 bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj ob pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prostá.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvaškemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

Novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Sploštvanjem

John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917

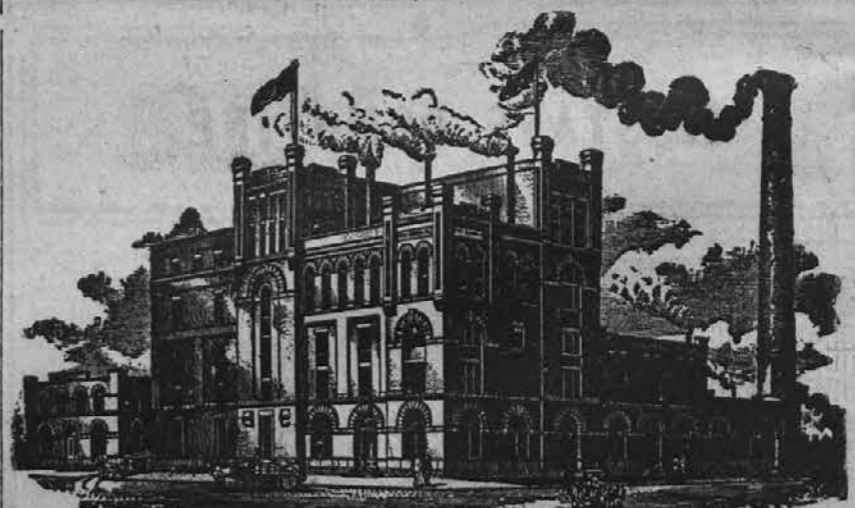
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sta....Both Telephones 26....JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vigo, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic

novoga piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.